

حفاظت و توسعه در عرصه‌های تاریخی مروری بر مجموعه اقدامات و سیاست‌های کنونی و پیش‌روی شرکت بازآفرینی شهری ایران^۱

مقدمه

مطلب حاضر برگرفته از جلسات ۲۲ مهر و ۶ آبان ۱۳۹۳ شورای سیاست‌گذاری شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران با محور سیاست‌ها و برنامه‌های شرکت در باززنده‌سازی شهری عرصه‌های تاریخی است. در این جلسات، پس از مرور سوابق شرکت مادر و روند تحولات رویکردی، به بحث و تبادل نظر در این خصوص، بررسی موانع و مشکلات موجود و پیش‌رو، و نیز ارائه پیشنهادات تکمیلی به منظور بهینه‌سازی فرایند بازآفرینی شهری پرداخته شد. موارد مطروحه در این جلسات را در واقع می‌توان پیشنهادات اعضای شورای سیاست‌گذاری شرکت در خصوص پایش رویکردهای موجود و همچنین تعیین خط‌مشی‌های کلان مربوط به جهت‌گیری‌های آتی شرکت به شمار آورد. در ادامه، مباحث محتوایی جلسات مذکور در دو بخش شامل مرور رویکردهای کلان حوزه بهسازی و نوسازی شهری، و میزگرد ارائه دیدگاه‌ها و پیشنهادات اعضا ارائه می‌شود.

مرور رویکردهای کلان حوزه بهسازی و نوسازی شهری در کشور

عمده‌ترین جریان‌های مواجهه و اقدام در عرصه‌های تاریخی شهرها در ادوار گذشته و مؤلفه‌های محوری هریک به قرار زیر قابل شناسایی است:

۱. پیش از انقلاب اسلامی ۱۳۵۷
 - تخریب و بازسازی‌های گسترده با هدف تغییر ساختار موجود و جایگزینی عناصر جدید
 - تکیه کامل بر بودجه عمومی دولت و بی‌توجهی به به نهادهای اجتماعی، ساکنان و مالکان
۲. پس از انقلاب تا پایان جنگ تحمیلی در سال ۱۳۶۷
 - بهسازی موضعی محلات قدیمی در قالب طرح‌های روان‌بخشی
 - وابستگی به درآمدهای عمومی، ابعاد مشارکتی بسیار محدود و نگاه صرفاً کالبدی
 - عدم تعمیم به سراسر کشور
۳. حد فاصل سال‌های ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲
 - تهیه طرح‌های تفصیلی ویژه مراکز تاریخی،

۱- شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران با مصوبه هیئت وزیران مورخ ۹۷/۲/۱۳ به شرکت بازآفرینی شهری ایران تغییر نام یافت.